

S P R I E D U M S

Rīgā 2011.gada 28.martā

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments
šādā sastāvā:

senators J.Neimanis

senatore D.Mīta

senatore R.Vīduša

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc SIA „Akvaparks” pieteikuma par Konkurences padomes 2008.gada 6.augusta lēmuma Nr.85 atcelšanu un pienākuma uzlikšanu ierosināt lietu, sakarā ar SIA „Akvaparks” kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 11.oktobra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicēja SIA „Akvaparks” 2002. un 2003.gadā noslēdza sadarbības līgumus ar trešo personu – šobrīd maksātnespējīgo SIA „B.V.L.” – par ekskluzīvu tiesību piešķiršanu popularizēt un pārdot alu, minerālūdeni un limonādi Līvu Akvaparkā.

[2] Pieteicēja 2008.gadā iesniedza iesniegumu Konkurences padomē par aizliegtas vienošanās pastāvēšanu starp pieteicēju un trešo personu.

[3] Konkurences padome ar 2008.gada 6.augusta lēmumu nolēma neierosināt lietas izpēti, pamatojoties uz Konkurences likuma 23.panta ceturtnās daļas 2.punktu. Konkurences padome konstatēja, ka noslēgtajiem līgumiem ir ietekme tikai

vienā komercsabiedrībā, kas darbojas konkrētajā tirgū, turklāt tie attiecas tikai uz vienu ierobežotu vietu – pieteicējam piederošo Līvu Akvaparku, līdz ar to konkurence konkrētajā tirgū kopumā nav un nevar tikt būtiski ietekmēta, kā arī nevar tikt nodarīts būtisks kaitējums konkurencei. Lai gan trešās personas tirgus daļa pārsniedz 10% robežu, šis pārsniegums ir neliels – ap 1%. Padome secināja, ka pieteicējas un trešās personas iespējamais pārkāpums, noslēdzot līgumus un tajos ieverot nekonkurēšanas pienākumu, ir maznozīmīgs.

[4] Pieteicēja iesniedza pieteikumu administratīvajā tiesā par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, lūdzot uzlikt pienākumu Konkurences padomei ierosināt lietu.

[5] Ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 11.oktobra spriedumu pieteikums noraidīts. Tiesas spriedums pamatots ar tālāk norādītajiem argumentiem.

[5.1] Lietā vērtējams, vai iespējamais Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas pārkāpums ir maznozīmīgs. Starp pieteicēju un trešo personu noslēgtajos līgumos ietverta vienošanās, kas mudina pieteicēju kā pircēju iegādāties viena veida produkciju no konkrēta piegādātāja (šajā gadījumā – trešās personas). Kā to atzinusi Eiropas Komisija, šādas vienošanās negatīvā ietekme uz konkurenci izpaužas tādējādi, ka citi piegādātāji šajā tirgū nevar pārdot preces vai pakalpojumus konkrētajiem pircējiem, un tas var novest pie tā, ka tiek ierobežota pieeja tirgum, vai arī pie tā, ka tiek ierobežota konkrēta produkta pieeja tirgum. Tāpat arī tirgus daļas kļūst neelastīgākas, un tas var atvieglot slepenu vienošanos slēgšanu, ja to piemēro vairāki piegādātāji. Ciktāl tas attiecas uz galaproduktu izplatīšanu, konkrētie mazumtirgotāji pārdod tikai vienu preču marku un tāpēc viņu veikalos nav preču marku savstarpējās konkurences (nav veikala konkurences) un sasaistīšanas gadījumā pircējam var nākties maksāt augstāku cenu par sasaistīto produktu nekā viņš to citkārt darītu. Visa minētā ietekme var novest pie preču marku savstarpējās konkurences samazināšanās. Tai pašā laikā preču marku savstarpējās konkurences mazināšanos var novērst spēcīga sākotnējā konkurence piegādātāju starpā, lai iegūtu vienas preču markas veicināšanas līgumus, bet jo ilgāk turpinās konkurences aizliegums, jo lielāka iespēja, ka šī ietekme nebūs pietiekami spēcīga, lai kompensētu preču marku savstarpējās konkurences samazināšanos (*Eiropas Komisijas Paziņojuma par pamatnostādņēm vertikālo ierobežojumu jomā (2000/C291/01) 107. un 108.punkts*).

Tātad pats par sevi fakts, ka konkurences ierobežojums attiecas uz vienu komercsabiedrību un vienu ierobežotu vietu, nevar kalpot par kritēriju, lai konkurences ierobežojumu atzītu par maznozīmīgu, jo katrā ziņā vertikālais ierobežojums arī tad, ja tas tiek attiecināts uz vienu tirdzniecības vietu, var nodarīt kaitējumu konkurencei. Taču, lai objektīvi novērtētu, kādā veidā un cik lielā mērā tirgus tiek ietekmēts ar vertikālo ierobežojumu, jāņem vērā objektīvi rādītāji, pēc kuriem tad arī var spriest, vai principā šāda vienošanās vispār var ietekmēt tirgu un vai atbildīgajām institūcijām ir tam jāpievērš uzmanība. Tiesas ieskatā, par šādiem objektīviem kritērijiem var kalpot tirgus daļas, kas pieder vertikālās vienošanās slēdzējiem (gan piegādātāja, gan pircēja – no pirkspējas viedokļa, cik svarīgs ir pircēja pieprasījums no piegādātāju viedokļa). Eiropas Komisija nolūkā sniegt maznozīmīga konkurences ierobežojuma definīciju, 2001.gada 22.decembrī *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī* publicējusi paziņojumu par maznozīmīgiem nolīgumiem, kas ievērojami neierobežo konkurenci atbilstīgi Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta 1.punktam (*de minimis*) (2001/C 368/07) (turpmāk – Paziņojums). Saskaņā ar Paziņojuma 7.punktu Komisija kā kritēriju konkurences ierobežojuma noteikšanai uzskatījusi tirgus daļas. Komisija atzinusi, ka konkurence netiks ievērojami ietekmēta Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta nozīmē, ja kopējā tirgus daļa, kas pieder nolīguma pusēm, nepārsniedz 10% jebkurā attiecīgajā tirgū, kuru nolīgums skar, ja nolīgumu slēdz starp uzņēmumiem, kas ir faktiski vai iespējami konkurenti kādā no šiem tirgiem (Paziņojuma 7.punkta „a” apakšpunkts); vai ja tirgus daļa, kas pieder katrai nolīguma pusei, nepārsniedz 15% jebkurā attiecīgajā tirgū, kuru nolīgums skar, ja nolīgumu slēdz starp uzņēmumiem, kas nav faktiski vai iespējami konkurenti kādā no šiem tirgiem (Paziņojuma 7.punkta „b” apakšpunkts). Uz izskatāmās lietas gadījumu attiecināms Paziņojuma 7.punkta „b” apakšpunkts, jo darījumā iesaistītās puses nav konkurenti vienā tirgū, bet gan darbojas dažādos līmeņos. Līdz ar to ir piemērojams 15% tirgus daļas sliekšnis katrai no iesaistītajām pusēm (gan piegādātājam, gan pircējam) katrā konkrētā tirgū. Tiesa uzskata, ka, interpretējot maznozīmīguma jēdzienu, ir iespējams izmantot minēto Komisijas skaidrojumu, ievērojot apstākli, ka Komisija ir izskaidrojusi maznozīmīguma definīciju Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta kontekstā, kam līdzīgs regulējums noteikts Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā.

[5.2] Atbildētāja ir noteikusi trešās personas tirgus daļu katrā no konkrētajiem tirgiem, proti, alus realizācijas tirgū – ap 11%, ūdens, minerālūdens

realizācijas tirgū – ap 1% un atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu realizācijas tirgū – ap 2%. Tiesa konstatē, ka līgumos noteiktās preču grupas, uz kurām attiecināta vertikālā vienošanās, ir alus, minerālūdens un limonāde. Līdz ar to, tiesas ieskatā, nav šaubu, ka atbildētājas noteiktie konkrētie tirgi sakrīt ar līgumos norādīto preču tirgiem. Kaut arī atbildētāja nav noteikusi pieteicējas kā pircēja tirgus daļu konkrētajos tirgos, tomēr nav šaubu, ka tā ir vienāda vai, visticamāk, mazāka par to tirgus daļu, kas pieder trešajai personai, jo līgumos nav noteikts trešās personas pienākums visu savu produkciju pārdot tikai pieteicējai. No minētā izriet, ka gan pieteicējai, gan trešajai personai ir tāda tirgus daļa konkrētajos tirgos, kas nevar būtiski ietekmēt konkurenci. Līdz ar to fakts, ka citi piegādātāji šajā tirgū, proti, pieteicējai piederošajā Līvu Akvaparkā, nevar pārdot preces vai pakalpojumus konkrētajiem pircējiem, nerada jūtamu ietekmi uz kopējo tirgu un konkurenci tajā.

[5.3] Pieteicēja norāda, ka dati par tirgus daļām konkrētajos tirgos ir novecojuši. Tiesa konstatē, ka atbildētāja datus ieguvusi no Konkurences padomes lietas Nr.2146/07/06/29 par tirgus dalībnieku apvienošanos, kur tika pārbaudīta AS „Lāčplēša alus” („The Royal Unibrew” grupa) un SIA „Grīģis un Co” piederošās Līvu alus darītavas apvienošanās. Lēmums šajā lietā pieņemts 2007.gada 7.novembrī. Dati izmantoti par 2006.gadu, jo, kā norādīts lēmumā, dati par 2007.gadu nav pieejami. Pārbaudot to, vai Konkurences padome varēja izmantot 2006.gada datus, nosakot tirgus daļas, tiesa primāri secina, ka tirgus daļas tiek noteiktas, ņemot vērā pārdošanas datu vērtību, proti, realizēto preču apjomu. Turklāt realizācijas apjoms nosakāms visā ģeogrāfiskajā tirgū. Tas nozīmē, lai iegūtu informāciju par šiem datiem, Konkurences padomei būtu jāapzina visi konkrētā tirgus dalībnieki un jāpieprasa attiecīgā informācija.

[5.4] Tiesas ieskatā, Konkurences likuma 23.panta ceturtais daļas 2.punkta viens no mērķiem ir pārlietu nenoslogot kontrolējošās institūcijas ar tādu iespējamo pārkāpumu pārbaudi, kuri ir maznozīmīgi, tādējādi padarot efektīvāku kontrolējošās institūcijas darbību, kura visus savus resursus var vērst uz tādu pārkāpumu pārbaudi, kuri var ietekmēt konkurenci. Līdz ar to, ja kontrolējošās institūcijas rīcībā jau ir informācija, kas liecina par iespējamā pārkāpuma maznozīmīgumu, tad ir nopietni apsverams, vai ir nepieciešams un lietderīgi tērēt administratīvos resursus, lai iegūtu vēl papildu informāciju, kas šajā gadījumā nozīmē pilnīgu informāciju par pārdotās produkcijas apjomu Latvijas tirgū. Tiesas ieskatā, šāda informācija no jauna būtu apkopojama tikai tādā gadījumā, ja būtu acīmredzams, ka trešās personas tirgus daļas

konkrētajos tirgos ir būtiski palielinājušās. Savukārt minimālas tirgus svārstības nevar kalpot par pamatu, lai šādu informāciju iegūtu. Paziņojuma 2.punktā Komisija atzinusi, ka Paziņojumā noteiktie tirgus daļu sliekšņi nav absolūti, proti, ja arī tirgus daļa pārsniedz noteiktos sliekšņus, tas nenozīmē, ka vertikālās vienošanās ievērojami ierobežo konkurenci. Savukārt Paziņojuma 9.punktā Komisija uzskatījusi, ka vienošanās neietekmē konkurenci, ja divu secīgu kalendāro gadu laikā Paziņojumā norādītie sliekšņi nav pārsniegti par vairāk kā 2 procentu punktiem.

[5.5] Tiesa nepiekrīt pieteicējas argumentam, ka Konkurences padome ir nepareizi noteikusi līguma puses, kādēļ ir nepareizi aprēķināta tirgus daļa. Tiesa konstatē, ka apvienošanās notikusi jau pēc līgumu noslēgšanas, proti, 2007.gada beigās. Taču, kā tas izriet no Konkurences padomes 2007.gada 7.novembra lēmuma, apvienošanās izpaudusies tādējādi, ka SIA „Griģis un Co” piederošā Līvu alus darītava un tās aktīvi tika nodoti SIA „BPLA”, kas ir SIA „Lāčplēša alus” meitas uzņēmums. Komerclikuma 20.panta pirmā daļa noteic, ja uzņēmums vai tā patstāvīga daļa pāriet citas personas īpašumā vai lietošanā, uzņēmuma ieguvējs atbild par visām uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas saistībām. Tomēr par tām saistībām, kuras radušās pirms uzņēmuma vai tā patstāvīgās daļas pārejas citas personas īpašumā vai lietošanā un kuru izpildes termiņš vai nosacījums iestāties piecu gadu laikā pēc uzņēmuma pārejas, uzņēmuma nodevējs un uzņēmuma ieguvējs atbild solidāri. Panta otrā daļa paredz, ka uzņēmuma vai tā patstāvīgas daļas pārejas gadījumā uzņēmumā vai tā daļā ietilpstošie prasījumi un citas tiesības pāriet uz uzņēmuma ieguvēju. Tiesa nekonstatē, ka līgumos trešās personas uzņemtās saistības un paredzētās tiesības būtu attiecināmas uz Līvu alus darītavu un tās aktīviem. No līgumiem skaidri izriet, ka saistības ir uzņēmusies trešā persona. Turklāt pieteicēja ne Konkurences padomei, ne arī tiesai nav uzrādījusi pierādījumus par to, ka līdz ar Līvu alus darītavas un tās aktīvu nodošanu SIA „BPLA” vai SIA „Lāčplēša alus” būtu nodotas saistības piegādāt līgumos paredzēto produkciju pieteicējai. Pieteicēja ir uzrādījusi tieši pretējus pierādījumus, proti, 2008.gada 8.jūlija iesnieguma 2.punktā ir uzskaitīti pierādījumi, kas liecina par iespējamo Konkurences likuma pārkāpumu. Tostarp ir pievienots SIA „GDG Holdings” (trešās personas šajā lietā iepriekšējais nosaukums) prasības pieteikums par līgumu atcelšanu. Minētais nozīmē, ka līgumos minētās saistības nav nodotas SIA „BPLA” līdz ar Līvu alus darītavas nodošanu, par ko arī liecina pušu 2007.gada 28.decembrī noslēgtā vienošanās. Arī pieteicējas trešajai personai iesniegtais 2010.gada 15.jūlija kreditora pieteikums liecina par faktu, ka pati

pieteicēja uzskata, ka līgumu puses nav mainījušās un saistību apjoms, kas izriet no līgumiem, arī nav mainījies.

[5.6] Pieteicēja norāda, ka Līvu Akvaparka apmeklētāji ir cietēji šajā situācijā, jo tiem nav izvēles iespēju. Pieteicēja uzsver, ka nav maznozīmīgi, ka Līvu Akvaparks ir vienīgais daudzfunkcionālais ūdens atrakciju parks Latvijā. Tiesa norāda, ka konkurences ierobežojumu nosaka, ņemot vērā objektīvus rādītājus, proti, tirgus daļas. Lai arī pieteicējas minētajiem argumentiem ir nozīme no patērētāju viedokļa, tomēr šie apsvērumi paši par sevi nevar ietekmēt konkurences ierobežojumu nozīmīgumu.

[5.7] Pieteicējas pārstāvis tiesas sēdē vērsa uzmanību uz faktu, ka Konkurences padome nav pareizi definējusi tirgu. Pieteicējas pārstāvis uzskata, ka uz jēdzienu „limonāde”, kas ir norādīts līgumos, nevar pilnībā attiecināt atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu realizācijas tirgu, uz ko atsaukusies pieteicēja. Ja limonādi varētu pakārtot zem atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu realizācijas tirgus, tad trešās personas tirgus daļa būtu lielāka. Pieteicējas pārstāvis norādīja, ka Konkurences padome apvienošanās lietā nemaz nav definējusi atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu realizācijas tirgu. Gadījumā, ja būtu pareizi noteikts konkrētais tirgus, tad trešās personas tirgus daļa varētu pārsniegt 10% robežu, kā rezultātā Ministru kabineta 2004.gada 2.maija noteikumi Nr.434 „Par vertikālo vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma” (turpmāk - noteikumi Nr.434) nebūtu piemērojami. Tiesa šiem apsvērumiem nepiekrīt, ievērojot tālāk norādīto. Pirmkārt, tiesa jau norādīja, ka lieta iespējamā konkurences pārkāpuma izpētei netika ierosināta nevis tāpēc, ka uz līgumiem būtu attiecināmi noteikumos Nr.434 iekļautie atbrīvojumi, bet gan tāpēc, ka iespējamais pārkāpums ir maznozīmīgs. Otrkārt, pieteicējas pārstāvis, argumentējot savu nostāju šajā jautājumā, atsaucās uz Konkurences padomes noteikto trešajai personai piederošo tirgus daļu 11%. Taču šī tirgus daļa attiecās uz alus realizācijas tirgu. Tiesas ieskatā, ir acīmredzams, ka limonādi nevar attiecināt vai arī atvasināt no alus realizācijas tirgus, līdz ar to atsevišķa tirgus noteikšana tikai limonādei nekādi nevar ietekmēt šo skaitli – 11%. Savukārt abu pārējo tirgu, proti, ūdens un minerālūdens, kā arī atspirdzinošo bezalkoholisko dzērienu, tirgus daļas ir ļoti minimālas. Treškārt, no Konkurences padomes 2007.gada 7.novembra lēmuma 5.2.apakšpunkta izriet, ka Konkurences padome šo tirgu ir definējusi, primāri jau nošķirot to no sulu un nektāru tirgus, kā arī no ūdens un minerālūdens tirgus, atzīstot, ka atspirdzinošie bezalkoholiskie dzērieni

tomēr nevar tikt pielīdzināti iepriekš minētajiem tirgiem. Raksturojot atspirdzinošos bezalkoholiskos dzērienus, Konkurences padome ir atzinusi, ka tie ir ūdeņi, kam papildus tiek pievienotas tādas piedevas kā saldinātāji, krāsvielas, stabilizatori u.c. Tātad Konkurences padome ir definējusi šo tirgu, kuram, tiesas ieskatā, limonāde pilnībā atbilst. Ceturtkārt, Konkurences padome lēmumā minētās tirgus daļas ir attiecinājusi uz līgumos minēto produkciju, tātad ir atzinusi, ka limonāde ietilpst vienā no šiem tirgiem. Līdz ar to nevar būt šaubu par to, ka Konkurences padome ir ņēmusi vērā limonādi, nosakot konkrēto tirgus daļu. Ja limonādei tiktu noteikts atsevišķs tirgus, tad tas katrā ziņā tikai samazinātu jau noteikto tirgus daļu apjomu.

[6] Pieteicēja iesniegusi kasācijas sūdzību. Tā pamatota ar tālāk norādītajiem argumentiem.

[6.1] Tiesa nepareizi interpretējusi Konkurences likuma 23.panta ceturtais daļas 2.punktu, jo Latvijas mērogā vertikāliem ierobežojumiem atbrīvojuma sliekšnis no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma bija tikai 10%.

[6.2] Tiesa nepareizi interpretējusi Komerclikuma 20.panta pirmo, otro un trešo daļu, jo atzinusi, ka pie uzņēmuma pārejas var būt arī ar pāreju nenodotas tiesības un saistības.

[7] Konkurences padome paskaidrojumos par kasācijas sūdzību norāda, ka tā nav pamatota.

Motīvu daļa

[8] Saskaņā ar Konkurences likuma 23.panta ceturtais daļas 2.punktu Konkurences padome var neierosināt lietu, ja iespējamais pārkāpums ir maznozīmīgs — ar to nav nodarīts vai nevar tikt nodarīts būtisks kaitējums konkurencei. Konkurences likums paredz Konkurences padomei rīcības brīvību attiecībā uz administratīvā akta par administratīvās lietas ierosināšanu izdošanu gadījumā, ja iespējamais konstatējamais pārkāpums ir maznozīmīgs. Tādējādi Konkurences likuma 23.panta ceturtais daļas 2.punkta piemērošanas gadījumā jāvērtē, vai iespējamais pārkāpums ir maznozīmīgs, t.i., ar to nav nodarīts vai nevar tikt nodarīts būtisks kaitējums konkurencei.

[9] Senāta ieskatā, apgabaltiesa ir pareizi norādījusi, ka par objektīviem kritērijiem tam, lai noteiktu, kādā veidā un cik lielā mērā tirgus tiek ietekmēts ar vertikālo ierobežojumu, var kalpot tirgus daļas, kas pieder vertikālās vienošanās slēdzējiem. Apgabaltiesa pamatoti, interpretējot maznozīmīguma jēdzienu, ir izmantojusi *Eiropas Kopienų Oficiālajā Vēstnesī* 2001.gada 22.decembrī publicēto Paziņojumu, ievērojot apstākli, ka Komisija ir izskaidrojusi maznozīmīguma definīciju Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.panta 1.punkta kontekstā, kam līdzīgs regulējums noteikts Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā. Apgabaltiesa pareizi konstatējusi, ka konkrētajā lietā piemērojams Paziņojuma 7.punkta „b” apakšpunkts, jo darījumā iesaistītās puses nav konkurenti vienā tirgū.

[10] Par nepamatotu atzīstams kasācijas sūdzības arguments, ka, interpretējot maznozīmīguma jēdzienu, nav iespējams izmantot Komisijas Paziņojumā sniegto skaidrojumu, kurā noteikts, ka vertikālie ierobežojumi pie tirgus daļām zem 15% ir maznozīmīgi. Kasācijas sūdzības iesniedzējs šādu argumentu pamatojis ar to, ka Eiropas Savienības mērogā saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81.pantu izvērtējamiem vertikāliem ierobežojumiem atbrīvojuma sliekšnis bija 30% saskaņā ar Eiropas Komisijas 1999.gada 22.decembra regulas Nr.2790/1999 par Līguma 81.panta 3.punkta piemērošanu vertikālu vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām 3.pantu (*regulas 3.pants bija spēkā Konkurences padomes lēmuma pieņemšanas brīdī*). Saskaņā ar noteikumu Nr.434 11.punktu Latvijas mērogā vertikāliem ierobežojumiem atbrīvojuma sliekšnis no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteikto vienošanās aizlieguma bija tikai 10%.

[10.1] Saskaņā ar Paziņojuma 7.punkta „b” apakšpunktu nolīgumi starp uzņēmumiem ievērojami neietekmē konkurenci 81.panta 1.punkta nozīmē, ja tirgus daļa, kas pieder katrai nolīguma pusei, nepārsniedz 15% jebkurā attiecīgajā tirgū, kuru nolīgums skar, ja nolīgumu slēdz starp uzņēmumiem, kas nav faktiski vai iespējami konkurenti kādā no šiem tirgiem. Līdz ar to 81.panta 1.punkts neattiecas uz vienošanos, kur tirgus daļa, kas pieder katrai nolīguma pusei, nepārsniedz 15% jebkurā attiecīgajā tirgū, t.i., attiecībā uz šādām vertikālajām vienošanām netiek piemērots 81.panta 1.punkts. Tādējādi šādā gadījumā arī netiek piemērota grupu atbrīvojuma regula, jo to piemēro vienīgi tādas vienošanās gadījumā, uz ko attiecināms līguma 81.panta 1.punkts. Tādējādi nepamatota ir kasācijas iesniedzēja

norāde, ka Komisijas (*de minimis*) Paziņojuma piemērošana ir saistīta ar Eiropas Komisijas 1999.gada 22.decembra regulas Nr.2790/1999 piemērošanu. Šī regula piemērojama tikai uz tādām vienošanām, uz kurām attiecināms līguma 81.panta 1.punkts (*Komisijas Paziņojuma par pamatnostādnēm vertikālo ierobežojumu jomā (2000/C291/01) 8.punkts*), taču, ja tiek konstatēts, ka tirgus daļa, kas pieder katrai nolīguma pusei, nepārsniedz 15 % jebkurā attiecīgajā tirgū, tad prezumējams, ka nolīgums ir maznozīmīgs, t.i., ievērojami neietekmē konkurenci līguma 81.panta 1.punkta nozīmē, un nav noticis šīs normas pārkāpums. Tādējādi, konstatējot, ka šajā lietā tirgus daļas, kas pieder pieteicējai un trešajai personai, ir mazākas kā 15% attiecīgajā tirgus daļā, apgabaltiesa pareizi konstatējusi, ka iespējamais pārkāpums ir maznozīmīgs. Šādā gadījumā lietā nav pamata piemērot noteikumus Nr.434.

[10.2] Senāts arī norāda, ka nepareizs ir pieteicējas arguments, ka saskaņā ar noteikumiem Nr.434 vertikālo ierobežojumu atbrīvojuma sliekšnis bija 10%. Saskaņā ar noteikumu Nr.434 5.punktu tirgus dalībnieku vertikālo vienošanos atbrīvošanu no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā minētajiem aizliegumiem attiecina, ja pārdevēja tirgus daļa konkrētajā tirgū, kurā tas pārdod līguma preces, nepārsniedz 30%. Tādējādi konstatējams, ka noteikumos Nr.434 paredzētais vertikālo nolīgumu atbrīvojuma priekšnoteikums bija apstāklis, ka pārdevēja tirgus daļa konkrētajā tirgū nepārsniedz 30%. Šāds regulējums ir noteikts arī Eiropas Komisijas 1999.gada 22.decembra regulas Nr. 2790/1999 3.pantā.

[10.3] Noteikumu Nr.434 11.punkts paredz papildu priekšnoteikumu, kad vertikālās vienošanās, kas ietver nekonkurēšanas pienākumu, neskatoties uz apstākli, ka to termiņš ir nenoteikts vai arī pārsniedz piecus gadus, tiek atbrīvotas no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā minētajiem aizliegumiem. Proti, tās tiek atbrīvotas, ja vertikālās vienošanās noslēguši tirgus dalībnieki, kuru tirgus daļa konkrētajā tirgū nepārsniedz 10%. Līdz ar to noteikumu 11.punktā paredzētā 10% robeža nav uzskatāma par vispārējo atbrīvojuma sliekšni, kad vertikālā vienošanās var tikt atbrīvota no Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktā vienošanās aizlieguma, bet gan tas ir atsevišķs papildu priekšnoteikums.

[11] Senāts noraida kasācijas sūdzības argumentus par tiesas sprieduma nepareizību, interpretējot Komerclikuma 20.panta pirmo, otro un trešo daļu un atzīstot, ka pie uzņēmuma pārejas var būt arī ar pāreju nenodotas tiesības un saistības.

Apgabaltiesa ir pārbaudījusi, vai ir konstatējams, ka līgumos trešās personas uzņemtās saistības un paredzētās tiesības būtu attiecināmas uz Līvu alus darītavu un tās aktīviem. Tiesa ir pārbaudījusi, vai lietā ir pierādījumi par to, ka līdz ar Līvu alus darītavas un tās aktīvu nodošanu SIA „BPLA” vai SIA „Lāčplēša alus” būtu nodotas saistības piegādāt līgumos paredzēto produkciju pieteicējai. Senāts nekonstatē, ka tiesa būtu novērtējusi pierādījumus pretēji Administratīvā procesa likuma 154.panta noteikumiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 348.panta 1.punktu un 351.pantu, Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 11.oktobra spriedumu, bet SIA „Akvaparks” kasācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams.

Senators	<i>(paraksts)</i>	J.Neimanis
Senatore	<i>(paraksts)</i>	D.Mita
Senatore	<i>(paraksts)</i>	R.Vīduša

NORAKSTS PAREIZS

Senators J.Neimanis

Rīgā 2011.gada 28.martā